

Titulació	Tipus	Curs
Filosofia	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Laura Benitez Valero

Correu electrònic: laura.benitez@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

Aquesta assignatura ofereix una introducció a la pràctica filosòfica a partir de l'anàlisi de problemes transhistòrics que travessen la filosofia, organitzats al voltant de quatre eixos temàtics: la identitat, la relació amb les tecnologies digitals, la precarietat i la crisi ecològica. Aquest enfocament posa en relleu com la filosofia, tot dialogant amb altres disciplines, aborda qüestions fonamentals presents al llarg del temps i en el context actual. Mitjançant la lectura, el debat i la reflexió, l'alumnat aprendrà a formular i explorar interrogants filosòfics, a desenvolupar eines conceptuals i a interpretar críticament la realitat. L'assignatura proposa una aposta per pensar filosòficament a partir de la vida quotidiana, promovent una pràctica filosòfica que sigui alhora rigorosa i sensible a les experiències situades. Es treballarà la filosofia com a pràctica argumentativa, com a actitud crítica i de recerca de sentit, així com com a un diàleg obert i interdisciplinari. L'objectiu és que l'alumnat adquireixi una mirada filosòfica reflexiva i compromesa per intervenir de manera informada i creativa en els reptes del món contemporani.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Utilitzar un pensament crític i independent a partir dels temes, els debats i els problemes que planteja la filosofia tant històricament com conceptualment.

Resultats d'aprenentatge

1. Argumentar sobre diversos temes i problemes filosòfics a propòsit d'obres diferents i avaluar els resultats
2. Assenyalar i resumir el contingut filosòfic comú a diverses manifestacions de diferents àmbits de la cultura.
3. Distingir els temes de rellevància filosòfica en els debats actuals
4. Establir relacions entre ciència, filosofia, art, religió, política, etc.
5. Expressar, tant oralment com per escrit, els temes i els problemes bàsics de la tradició filosòfica.
6. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
7. Identificar les principals desigualtats i discriminacions per raó de sexe/gènere presents en la societat.
8. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
9. Reconèixer, amb mirada experta, referents filosòfics del passat i del present i avaluar-ne la rellevància.
10. Redactar correctament un text no normatiu prèviament analitzat
11. Relacionar diversos ordres d'idees incloses en els debats filosòfics actuals.
12. Resumir els arguments centrals dels textos filosòfics analitzats
13. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

Introducció

Introducció a l'assignatura a partir de l'exploració de quatre eixos clau del pensament filosòfic: la identitat, la relació amb les tecnologies digitals, la precarietat i la crisi ecològica. Al llarg del curs, s'analitzaran aquests problemes des d'una perspectiva filosòfica, abordant qüestions com la construcció de la identitat, els efectes de la digitalització en la percepció, el coneixement i les relacions, les condicions materials de vida en un context de vulnerabilitat i desigualtat, i els desafiaments ètics i ontològics davant l'emergència climàtica. Aquesta aproximació permetrà establir connexions entre els grans interrogants filosòfics i l'experiència quotidiana.

Lectures de referència:

Colebrook, Claire. "The Politics and Potential of Everyday Life: On the Very Concept of Everyday Life." *New Literary History* 33, no. 4 (2002): 687-706.

SantiagoLópez-Petit, "Más allá de la crítica de la vida cotidiana," *Revista de Filosofía*, núm.9-10 (2014-2015): 71-84.

Bloc 1: Pensar la Identitat

Aquest bloc examina la qüestió de la identitat des d'una perspectiva filosòfica, explorant com es construeix la identitat en el context contemporani marcat per la globalització, la interculturalitat, la ruptura de binarismes i les dinàmiques de poder. S'abordaran les nocions d'identitat individual, col·lectiva i la interseccionalitat; una primera introducció a teories filosòfiques sobre la identitat i com s'apliquen en el context contemporani.

Lectures de referència:

Esquirol, JosepMaria. Uno mismo y los otros. De las experiencias existenciales a la interculturalidad. Barcelona: Herder Editorial, 2005.

Crenshaw, Kimberlé W. "Cartografiando los márgenes: interseccionalidad, políticas identitarias, y violencia contra las mujeres de color." En Intersecciones: cuerpos y sexualidades en la encrucijada, editado por Lucas Platero, 87-122. Barcelona: Edicions Bellaterra, 2012.

Bloc 2: Pensar les Pantalles

Abordarem com la tecnologia, especialment les pantalles i els mitjans digitals, mediatitzen l'experiència humana. S'analitzaran les implicacions filosòfiques de viure en un món cada cop més digitalitzat i amb una presència creixent de la IA: com això afecta la nostra percepció de la realitat, la identitat, les relacions i l'autonomia? El bloc proposa comprendre l'impacte de la tecnologia digital en la vida quotidiana i en la percepció de la realitat. S'exploraran com les pantalles i la mediació tecnològica transformen l'experiència i la identitat, així com es reflexionarà sobre les implicacions filosòfiques de la dependència tecnològica.

Lectures de referència:

Han, Byung-Chul. En el enjambre. Traducción de Raúl Gabás. Barcelona: Herder Editorial, 2014.

Proyecto UNA. La viralitat del mal. Barcelona: Descontrol, 2024.

Bloc 3: Pensar la Precarietat

S'abordaran les condicions contemporànies d'esgotament i precarietat, especialment en el context del capitalisme tardà/cognitiu. S'exploraran les implicacions filosòfiques de la fatiga, la inestabilitat laboral, la impossibilitat d'habitatge digne, la imposició de la felicitat i l'erosió del benestar personal i social. El bloc proposa analitzar el concepte de precarietat i la seva relació amb les condicions econòmiques i laborals contemporànies, reflexionar sobre l'impacte de l'esgotament i explorar les alternatives filosòfiques a les condicions de precarietat.

Lectures de referència:

Fisher, Mark. Realismo capitalista: ¿no hay alternativa? Traducido por Tomás Cobos. Madrid: Caja Negra Editora, 2016.

Bergman, Carla, y Nick Montgomery. Militancia alegre. Tejer resistencias, florecer en tiempos tóxicos. Madrid: Traficantes de Sueños, 2023.

Bloc 4: Pensar a Escala Planetària

Aquest bloc final convida a reflexionar sobre els problemes filosòfics que sorgeixen en pensar a escala planetària. S'abordaran qüestions d'ecologia, canvi climàtic i com la filosofia pot respondre a la crisi ambiental global, però desigual. El bloc proposa comprendre l'impacte de la globalització, el colonialisme i el canvi climàtic en la filosofia contemporània, explorar les responsabilitats ètiques i filosòfiques en un context globalitzat i reflexionar sobre com pensar i actuar filosòficament a escala planetària.

Lectures de referència:

Haraway, Donna J. El patriarcado del osito Teddy. Taxidermia en el Jardín del Edén. Traducido por Ander Gondra Aguirre; prólogo de Carmen Romero Bachiller. Buenos Aires y Barcelona: Sans Soleil Ediciones, 2015.

Puleo, Alicia H. Claves ecofeministas. Para rebeldes que aman a la Tierra y a los animales. Madrid: Plaza y Valdés, 2019.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessions a l'aula	45	1,8	3, 4, 5, 9, 11
Tipus: Supervisades			
Preparació de seminaris	20	0,8	5, 8, 10, 12
Tipus: Autònomes			
Lectura dels textos obligatoris	77,5	3,1	4, 9, 10, 11, 12

Les sessions a l'aula combinaran classes teòriques amb espais dedicats a l'anàlisi i discussió dels textos, que les alumnes hauran llegit prèviament.

Mètodes d'aprenentatge cooperatiu (Puzzle)

Dinàmiques situades

DUA

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	40%	2,5	0,1	1, 2, 3, 5, 6, 10, 11, 12
Seminari de lectura 1	30%	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Seminari de lectura 2	30%	2,5	0,1	1, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12

L'assignatura comptarà amb tres proves d'avaluació continuada que permetran valorar tant la participació activa com la comprensió crítica dels continguts. Aquestes proves són:

Dos seminaris de lectura

En cada seminari, s'avaluarà la participació i les intervencions de l'alumnat, així com la preparació prèvia de les lectures assignades. Aquesta avaluació tindrà en compte la qualitat i profunditat de les aportacions, la capacitat de relacionar els textos amb els eixos temàtics del curs i la participació en el diàleg col·lectiu.

Com a part de cada seminari caldrà:

Preparar una pregunta o qüestió filosòfica per obrir el debat.

Participació activa i argumentada durant la discussió.

Reflexions (escrites) breus post-seminari, per fixar i aprofundir el contingut.

Examen final

L'examen consistirà en una prova escrita que valorarà la capacitat de l'alumnat per integrar i articular els conceptes, teories, textos i problemes tractats durant el curs.

Una vegada cada prova hagi estat avaluada, i la nota penjada al campus virtual, l'alumnat que ho desitgi podrà anar al despatx de la professora durant les hores d'atenció, i demanar una revisió.

Els/les alumnes que hagin suspès una, dues o tres proves, podran presentar-se a recuperació i recuperar la prova o proves que hagin suspès.

Si un/a/e alumne/a/e no s'ha presentat a alguna de les proves, es podrà presentar a la recuperació. Però per poder anar a la recuperació, caldrà haver-se presentat, com a mínim, a dos de les tres proves.

Quan un/a/e estudiant no hagi realitzat cap de les proves, o bé només hagi realitzat una de les proves, serà considerat/da/de "no avaluable".

La nota final serà la nota mitja de les tres proves.

Es prega als/les alumnes que facin l'email només per qüestions urgents. La resta de dubtes i problemes es resoldran durant les hores de classe i de despatx. No es realitzaran tutories per email.

Si algun/a/e alumne/a ha de comunicar-se de forma urgent amb la professora, es prega que no utilitzi el campus virtual, sinó l'email institucional.

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

L'alumnat d'Erasmus que demanin avançar un examen han de presentar al professor/a un document escrit de la seva universitat d'origen que justifiqui la seva sol·licitud.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

És possible que el Departament de Filosofia estableixi (tal com s'ha fet durant el primer semestre) un període de concentració de proves avaluatives. El professorat indicarà si hi ha aquest període o quines són les dates de les proves a l'inici de cada assignatura.

Ús de la IA

Model 2 - Ús restringit: Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions. L'alumnat haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat, així com el link i amb tots els prompts corresponents. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

Ahmed, Sara. *La promesa de la felicidad*. Buenos Aires: Caja Negra Editora, 2019.

bergman, carla. Montgomery, Nick. *Militancia alegre. Tejer resistencias, florecer en tiempos tóxicos*. Madrid: Traficantes de Sueños, 2023.

Care Collective. *El manifiesto de los cuidados. Política de la interdependencia*. Barcelona: Ediciones Bellaterra, 2021.

Colebrook, Claire. "The Politics and Potential of Everyday Life." *New Literary History* 33, no. 4 (October 2002): 687-706.

Crenshaw, Kimberlé. "Cartografiando los márgenes. Interseccionalidad, políticas identitarias y violencia contra las mujeres de color". Originalmente publicado como: Crenshaw, Kimberlé W. (1991). Mapping the Margins: Intersectionality, Identity Politics, and Violence against Women of Color. *Stanford Law Review*, 43 (6), pp. 1.241-1.299. Traducido por: Raquel (Lucas) Platero y Javier Sáez.

Esquirol, JosepMaria. *Uno mismo y los otros*. De las experiencias existenciales a la interculturalidad. Barcelona: Herder Editorial, 2005.

Fisher, Mark. *Realismo capitalista: ¿no hay alternativa?* Traducido por Tomás Cobos. Madrid: Caja Negra Editora, 2016.

Han, Byung-Chul. *En el enjambre*. Barcelona: Herder Editorial, 2014.

Haraway, Donna. *El patriarcado del osito Teddy*. Barcelona: Sans Soleil Ediciones, 2020.

López-Petit, Santiago. "Más allá de la crítica de la vida cotidiana," *Revista de Filosofía*, núm.9-10 (2014-2015): 71-84.

Proyecto UNA. *La viralitat del mal: Qui ha trencat internet, qui se'n beneficia i com l'arreglarem*. Barcelona: Descontrol Editorial, 2024.

Puleo, Alicia H. *Claves ecofeministas para rebeldes que aman a la Tierra y a los animales*. Madrid: Plaza y Valdés Editores, 2019.

Programari

No cal cap programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	2	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt

(TE) Teoria	2	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
-------------	---	--------	--------------------	-----------